

(/)

 (/)

> Krig og terror - Militærvæsen - Den kolde krig ([http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/krig-og-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/krig-og-terror-militaervaesens-vaben-den-kolde-krig)

[terror-militaervaesens-vaben-den-kolde-krig](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/krig-og-terror-militaervaesens-vaben-den-kolde-krig))

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > "Kiekke vi tage til Vaaben"

← Forrige artikel (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/krig-og-terror-militaervaesens-vaben-den-kolde-krig/den-russiske-samling-paa-krigsmuseet>)

"Kiekke vi tage til Vaaben"

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 693

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/krig-og-terror-militaervaesens-vaben-den-kolde-krig/kiekke-vi-tage-til-vaaben)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/krig-og-terror-militaervaesens-vaben-den-kolde-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/krig-og-terror-militaervaesens-vaben-den-kolde-krig/kiekke-vi-tage-til-vaaben)

[krig/kiekke-vi-tage-til-vaaben](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/krig-og-terror-militaervaesens-vaben-den-kolde-krig/kiekke-vi-tage-til-vaaben)) **t** (<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses

på [http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/krig-og-terror-militaervaesens-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/krig-og-terror-militaervaesens-vaben-den-kolde-krig/kiekke-vi-tage-til-vaaben)

[vaben-den-kolde-krig/kiekke-vi-tage-til-vaaben](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/krig-og-terror-militaervaesens-vaben-den-kolde-krig/kiekke-vi-tage-til-vaaben)) **in**

([http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/krig-og-terror-militaervaesens-vaben-den-kolde-krig/kiekke-vi-tage-til-vaaben)

online.dk/boger/anmeldelser-5-5/krig-og-terror-militaervaesen-vaben-den-kolde-krig/kiekke-vi-tage-til-vaaben&title=)

Niels Bjørn Hansen i samarbejde med Magnus Nilas Olsen

"Kiekke vi tage til Vaaben" Slaget på Reden i 1801 og den dramatiske søkrig mod mægtige England fra 1807-14

Den blå ugle, 2021. 200 sider. Illustreret. 225 kr.

Af Kresten Søe

Fjerde bog i en historisk række om Englænderkrigene

Bogen er skrevet af journalist Niels Bjørn Hansen og indgår i en række sammen med: "En visnet blomst i hæderskrandsen", 2012 (se anmeldelsen på historie-online.dk (/boger/anmeldelser-5-5/1800-arene-37/en-visnet-blomst-i-haeterskrandsen)), "Sørøver på kongens bud", 2015 og "Sorttjærede ligkister" 2017 (se anmeldelsen på historie-online.dk (/boger/anmeldelser-5-5/1800-arene-37/sorttjaerede-ligkister)). "Kiekke vi tage til Vaaben" skildrer i modsætning til de tre andre titler krigene og deres baggrund sammenhængende og bredt 1801-1815 med udgangspunkt i fikspunkter som slaget på Reden, flådens ran og bombardementet af København i 1807 og de efterfølgende krigshandlinger og dramatisk begivenheder under kanonbådskrigen op til freden, der endte med tabet af Norge i Kiel 1814.

Indhold og opbygning

Bogens hovedkapitler tager udgangspunkt i Danmarks konfliktuelle balancegang mellem en indbringende handel via den store dansk-norske handelsflåde og den udenrigspolitiske klemme mellem stormagterne Frankrig, England og Rusland, hvor den store dansk-norske flåde udgjorde en vigtig brik.

Herefter følger slaget på Reden med fx Nelsons og den unge Willemoes' roller og slaget, som det opfattedes mht. helte og skurke i samtidens Danmark. Fremstillingen følger så Englænderkrigenes anden akt i det ulykkelige år 1807, Københavns ødelæggelse og tabet af flåden, der efterfulgtes af interneringen af næsten 7000 dansk-norske søfolk og matroser under kummerlige kår i England og engelske krigsfangers skæbne i Danmark.

Et vigtigt element er her den danske generalauditør Anker Vilhelm Frederik Bornemanns bestræbelser og vilkår i udveksling af engelske krigsfanger med tilsvarende danske i England. Også den danske præst i London Ulrik Rosings indsats for at lindre de dansk-norske fangers kår, som er udførligt beskrevet i "Sorttjærede ligkister", får dækkende omtale.

Bogens mellemste del koncentrerer sig om kanonbådskrig og krigen på dansk grund med bl.a. engelske landgangsforsøg, de danske kanonbatterier rolle langs kysterne og begivenhederne i Østersøen, de danske og norske farvande og omkring fæstningen på Christiansø. Alt sammen med flittige islæt af episoder fra bogens kilder med mellemliggende uddybning og forklarende analyser.

Bogens sidste del beskriver Statsbankerotten 1813 og dens følger, tabet af stormagtsstatus, krigenes eneste sejr ved Sehested i Slesvig, Wienerkongressen, Waterloo og skærmydslerne med Norge om delingen af flådens sidste krigsskibe. Der afsluttes med oversigt over skibstyper, noter til alle kapitler, litteratur og navneregister.

Englænderne kunne ikke lide rugbrød, mens danskerne savnede smør

Gennem fremstillingen præsenteres læseren for mange relativt ukendte historiske elementer. Tankevækkende er her fx den strøm af 1500 norske søfolk, der ilede 400 km. gennem Sverige til Danmarks undsætning i bemanning af blokskibene i slaget på Reden. Endnu mindre kendt er nok, at 3500 dansk-norske søfolk bemandede adskillige franske linjeskibe 1808-1813 med base i Vlissingen i det nuværende Holland. Bemanningen skete under løfte om indsats i danske farvande. Men løftet blev aldrig holdt, og heller ikke forplejningen fik mange roser. De udstationerede savnede her bittert det gode danske smør.

Yderligere sammenlignes forholdene for danske krigsfanger i England og ditto engelske i Danmark. Her blev englænderne behandlet langt bedst, selv om de dog bestemt ikke satte pris på det danske rugbrød.

Overalt giver de mange episoder fra kilderne med deres detaljer og konflikter en fint og levende samtidsatmosfære med fx indblik i tidens sømandskost, æresbegreber og søkrigstaktik.

Derudover redegøres også for samtidens snyd på vægten med skibenes lastepapirer og fragt af krigskontrabande under falsk flag. - Intet nyt under solen her. Yderligere gives et fint indblik i kapersøflokkenes vilkår som kongelige autoriserede pirater med ret til at erobre engelske skibe og stikke fortjenesten i egen lomme.

Konklusion og målgruppe

Bogen er letlæselig med et velfungerende samspil mellem kilder og historisk beretning. Fremstillingen journalistisk, almen med fine letforståelige forklaringer på de sværere søfarts- og krigsrelaterede begreber med fx taktiske elementer. Fagligheden og forskningen er på dette niveau således fint i bevaret. Et element, der gør bogen både spændende og læseværdig for periodeinteresserede. Selv om fx varpning forklares med simpel bugsering og ikke til bunds som manøvrering via ankre, ligesom de ikke tilriggede skibes tilstand på Reden beskrives med mastestumper frem for undermaster. - Udtryk sådan set heller ikke er direkte forkerte men kun lidt rudimentære.

Yderligere udfylder de fire værker et hul med en del levende og ret så interessante elementer af ret ukendt danmarkshistorie. Hertil kommer de mange de indbydende velvalgte illustrationer, som giver samtidsatmosfære i deres fine samspil med teksten

[Historie-online.dk, den 10. november 2021]

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/krig-og-terror-militaervaesens-vaben-den-kolde-krig/den-russiske-samling-paa-krigsmuseet>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/krig-og-terror-militaervaesens-vaben-den-kolde-krig/soenderjyder-i-krig>) (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/krig-og-terror-militaervaesens-vaben-den-kolde-krig/frygtens-logik>) (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/oversoeisk/vietnamkrigen-med-egne-oejne>)